

tőkocsánú változat (var. altissima) rendes maximális hossza 60—65 cm. szokott lenni; ott, a hol a végső fűzérnek megfelelő tőkocsán-ág kiágazik, erősebb szalagosodás (fasciatio) és csavarodás (torsio) észlelhető; nevezetes még, hogy ugyane helyen a tőkocsánokra nézve szokatlanul, lombleveleket is találunk; még pedig egyrésről a torsio alapi részében, valamint a szalagosodott szárnak azon helyén, a honnét a végső hosszabb és hengeres ág kinőtt. Az alsó helyet elfoglaló, hosszabb fűzér tőkocsánrésze rövid és egész hosszában elszalagosodott. A torsio alapi részében levő két lomblevél között a rajzban alig látható, rügyalakú parányi fűzérvirágzat van, mindössze 4 virággal. A két különvált tőkocsán közül az egyik sokkal hosszabb, de vékonyabb, mint a másik.

Hogy ezen anomália keletkezéséhez kedvező tenyészetvi viszonyok (bő táplálék, elegendő víz) szolgáltatták a fő indító okot, azt a helyszíni viszonyokból láttam; bizonyíték erre a szokatlan magas termet is, 81 cm.

Thaisz Lajos: Adatok Csongrád-vármegye növényzetének ismeretéhez.*

Csongrád-vármegye növényzetét eddig behatóan még senki sem kutatta át, a mennyire az ide vonatkozó irodalomba belepillantanom sikerült, a vármegyéből eddig közölt növények száma alig tehető 70-re.

Az első botanikus a ki e megyéből közölt kétségkívül Kitaibel volt. Valamelyik délvidéki utazása alkalmával átutazott a megyén és ott a *Secale silvestre*-t fedezte fel. Néhány adatot közöltek még Borbás Vinceze és néhai Szabó József geologus egyetemi tanár is. Dr. Mayr I. »Ausflug nach Szegedin im Herbste des Jahres 1855« (Verhandl. des Zool. bot. Vereins in Wien B. VI. 1856 p. 175—176) czímen közzétett cikkében 64 közönséges növényt sorol elő Szegedről, melyeket a Tisza árterén, a töltéseken, legelőkön és a város utczáin jegyzett össze.

1900 június 23-dikán Szentés és Csongrád városok határában időzvéen, összesen 145 féle alább felsorolt virágos növényt jegyeztem ott össze.

A növénynevek után tett »Cs« betű Csongrád, »Sz« betű pedig Szentés városok határát jelentik.

<i>Phleum pratense</i> L. (Cs., termelve)	<i>Poa trivialis</i> L. (Cs.)
<i>Alopecurus pratensis</i> L. (Cs. Sz.)	<i>Poa pratensis</i> L. (Cs. Sz.)
<i>Beckmannia erucaeformis</i> (L.) (Sz.)	<i>Glyceria aquatica</i> (L.) (Cs. Sz.)
<i>Avena fatua</i> L. (Cs. Sz.)	<i>Glyceria fluitans</i> (L.) (Sz.)
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) (Cs., termelve)	<i>Atropis distans</i> (L.) (Cs. Sz.)
<i>Phragmites communis</i> Trin. (Cs.)	<i>Festuca Vallesiaca</i> Schleich. var. <i>pseudovina</i> Hack. (Cs.)
<i>Eragrostis pilosa</i> (L.) (Cs.)	<i>Bromus secalinus</i> L. (Sz.)
<i>Dactylis glomerata</i> L. (Cs.)	<i>Bromus arvensis</i> L. (Cs.)
<i>Poa annua</i> L. (Cs. Sz.)	<i>Bromus mollis</i> L. (Cs. Sz.)
<i>Poa palustris</i> L. (Sz.)	

* Előadta a szerző a növényntani szakosztálynak 1903. évi januárius 14-diki ülésén.

- Bromus inermis* Leyss. (Cs., termelve)
Bromus tectorum L. (Cs. Sz.)
Lolium perenne L. (Cs. Sz.)
Lepturus pannonicus (Host) Knuth (Cs. Sz.)
Agropyrum repens (L.) (Cs. Sz.)
Hordeum murinum L. (Cs. Sz.)
Hordeum Goussoneanum Parl. (Cs. Sz.)
Ornithogalum brevistylum Wofn. (Cs. Sz.)
Cannabis sativa L. (Cs.)
Urtica dioica L. (Cs.)
Polygonum amphibium L. (Cs. Sz.)
Polygonum lapathifolium L. (Sz.)
Polygonum aviculare L. (Cs. Sz.)
Polygonum Convolvulus L. (Cs.)
Chenopodium Vulvaria L. (Cs.)
Chenopodium glaucum L. (Cs.)
Chenopodium album L. (Cs. Sz.)
Atriplex hastatum L. (Cs. Sz.)
Atriplex rosema L. (Cs.)
Camphorosma ovata W. K. (Cs.)
Amaranthus retroflexus L. (Sz.)
Agrostemma Githago L. (Cs. Sz.)
Melandrium album (Mill.) (Cs.)
Gypsophila muralis L. (Cs. Sz.)
Vaccaria parviflora Much. (Cs.)
Delphinium Consolida L. (Cs. Sz.)
Delphinium orientale Gay. (Cs. Sz.)
Ranunculus arvensis L. (Sz.)
Adonis aestivalis L. (Sz.)
Papaver Rhoeas L. (Cs. Sz.)
Lepidium crassifolium W. K. (Cs.)
Lepidium Draba L. (Cs. Sz.)
Lepidium perfoliatum L. (Cs. Sz.)
Lepidium ruderales L. (Cs. Sz.)
Thlaspi arvense L. (Sz.)
Sisymbrium Sophia L. (Cs.)
Sisymbrium orientale L. (Cs.)
Sisymbrium officinale Scop. (Cs.)
Sinapis arvensis L. (Cs. Sz.)
Bursa pastoris Wigg. (Cs. Sz.)
Roripa silvestris (L.) (Cs. Sz.)
Roripa austriaca (Jacq.) (Cs. Sz.)
Reseda lutea L. (Cs.)
Potentilla anserina L. (Cs. Sz.)
Potentilla reptans L. (Sz.)
Ononis spinosa L. (Cs.)
Medicago lupulina L. (Cs. Sz.)
Medicago media Pers. (Cs.)
Medicago sativa L. (Cs., elvadulva)
Melilotus albus Desr. (Cs.)
Melilotus officinalis (L.) (Cs. Sz.)
Trifolium pratense L. (Cs. Sz.)
Trifolium fragiferum L. (Cs. Sz.)
Trifolium repens L. (Sz.)
Glycyrrhiza echinata L. (Cs. Sz.)
Coronilla varia L. (Cs. Sz.)
Onobrychis sativa Lam. (Cs., termelve.)
Vicia villosa Roth.
Lathyrus tuberosus L. (Cs. Sz.)
Lotus corniculatus L. (Cs.)
Lotus tenuifolius (L.) (Sz.)
Euphorbia Cyparissias L. (Cs. Sz.)
Euphorbia lucida W. K. (Cs.)
Euphorbia virgata W. K. (Cs.)
Althaea officinalis L. (Cs. Sz.)
Malva silvestris L. (Cs.)
Malva pusilla Sm. (Cs. Sz.)
Hypericum perforatum L. (Cs.)
Oenothera biennis L. (Cs.)
Anthriscus Scandix (Scop.) (Cs.)
Turgenia latifolia (L.) (Sz.)
Caucalis daucoides L. (Cs.)
Conium maculatum L. (Cs.)
Daucus Carota L. (Cs.)
Eryngium campestre L. (Cs.)
Anagallis arvensis L. (Cs. Sz.)
Anagallis coerulea Schreb. (Cs.)
Cuscuta suaveolens Ser. (Sz.)
Convolvulus arvensis L. (Cs. Sz.)
Calystegia sepium (L.) (Cs.)
Lappula echinata Gilib. (Cs. Sz.)
Echium altissimum Jacq. (Cs.)
Verbena officinalis L. (Cs. Sz.)
Ajuga Chamaepitys (L.) (Cs.)
Marrubium vulgare L. (Cs.)
Marrubium peregrinum L. (Cs.)
Glechoma hederacea L. (Cs.)
Stachys palustris L. (Cs.)
Stachys annua L. (Cs.)
Salvia nemorosa L. (Cs.)
Lycopus exaltatus L. f. (Cs.)
Lycopus europaeus L. (Cs.)
Sideritis montana L. (Cs.)
Lycium vulgare Dun. (Cs.)
Hyoscyamus niger L. (Cs.)
Solanum Dulcamara L. (Cs.)
Solanum nigrum L. (Cs.)
Datura Stramonium L. (Cs.)
Linaria vulgaris Mill. (Sz.)
Plantago major L. (Cs. Sz.)
Plantago lanceolata L. (Cs. Sz.)
Plantago maritima L. (Cs. Sz.)
Galium Aparine L. (Sz.)
Galium verum L. (Cs.)
Inula britannica L. (Cs. Sz.)
Xanthium spinosum L. (Cs. Sz.)
Xanthium strumarium L. (Cs. Sz.)
Anthemis Cotula L. (Cs.)
Achillea millefolium L. (Cs.)
Matricaria inodora L. (Cs. Sz.)

Matricaria Chamomilla (Cs. Sz.)	Centaurea Cyanus L. (Cs. Sz.)
Carduus hamulosus Ehrh. (Cs. Sz.)	Cichorium Intybus L. (Cs. Sz.)
Carduus acanthoides L. (Cs. Sz.)	Tragopogon major Jacq. (Cs.)
Carduus nutans L. (Cs. Sz.)	Scorzonera Jacquiniana (Koch) (Cs.)
Cirsium lanceolatum L. (Cs.)	Taraxacum officinale Wigg. (Cs. Sz.)
Cirsium arvense Scop. (Cs. Sz.)	Sonchus asper (L.) (Cs.)
Onopordon Acanthium L. (Cs. Sz.)	Lactuca Scariola E. (Cs.)
Centaurea spinulosa Roch. (Sz.)	Crepis setosa Hall. fil. (Cs. Sz.)

NÖVÉNYTANI REPERTORIUM.

a) Hazai irodalom:

Ajtay Sándor: A kopárok erdősítéséről. — Erdészeti Lapok, 1903. évf. (XLII. köt.), 326—329. old.

Blonski, Francisco, dr.: Acerum formae novae ucrainicae. — Magyar Botanikai Lapok, 1903. évf. (II. köt.), 79—86. old.

Bodor Gyula: A fiumei Karszt. — Erdészeti Lapok, 1903. évf. (XLII. köt.), 203—241., 344—376. old.

Borbás Vincze dr.: A hazai fenyvek nemzetiségének kritikája. — A Kert, 1903. évf. (IX. kötet), 275—279. old.

— — Hazánk meg a Balkán Hesperisei (folytatás). — Magyar Botanikai Lapok, 1903. évf. (II. köt.), 12—21. old.

— — A Sinapis Schkuhriana Rehb. hazánkban. — Magyar Botanikai Lapok, 1903. évf. (II. köt.), 144—146. old.

Flatt Károly: A herbáriumok történetéhez (folytatás). — Magyar Botanikai Lapok, 1903. évf. (II. köt.), 30—37., 86—94., 123—127., 150—157. old.

Gyórfy István: Bryologiai jegyzetek. — Magyar Botanikai Lapok, 1903. évf. (II. köt.), 146—148. old.

Hackel Ede: A Bromus japonicus Thunb.-ról. — Magyar Botanikai Lapok, 1903. évf. (II. köt.), 57—63. old.

— — A kárpáti Trisetum-alakok. — Magyar Botanikai Lapok, 1903. évf. (II. köt.), 112—122. old.

Hajts Béla: A magyar gyümölcs-nomenklatura és írásmódja. — Kertészeti Lapok, 1903. évf. (XVIII. köt.), 134—137. old.

Hanusz István dr.: Vadvirágaink érdekében. — A magyar orvosok és természetvizsgálók 1901. augusztus 21—24-ig Bártfán és Bártfa-fürdőn tartott XXXI. vándorgyűlésének történeti vázlata és munkálatai. Budapest, 1902. 335—337. old.

Kontúr Béla dr.: A magyar ember és a növények. — A Kert, 1903. évf. (IX. köt.), 234—238. old.

Kövessi Ferencz dr.: A szőlő elfagyása. — Természettudományi Közöny, 1903. évf. (XXXV. köt.), 321—338. old.

Magyar Botanikai Lapok (Ungarische Botanische Blätter). — Kiadja dr. Degen Árpád, szerkeszti Alföldi Flatt Károly, főmunkatárs Thaisz Lajos. — 1903. évf. (II. köt.); megjelent az 1—5. füzet.